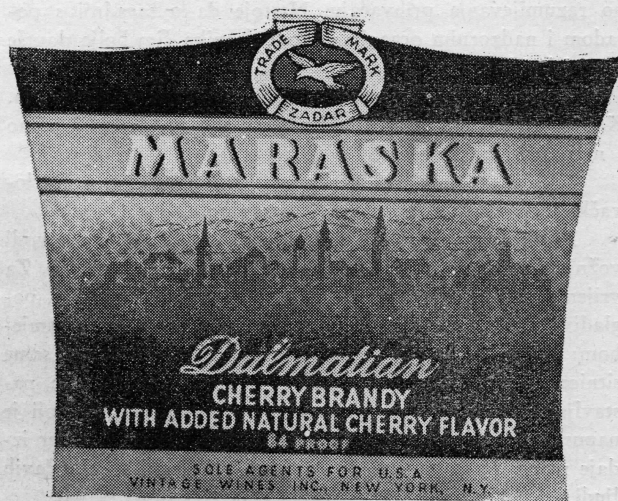

Eksport zadarskih likera u prekomorske zemlje

Dipl. ecc. Andrija Melinčević, Zadar

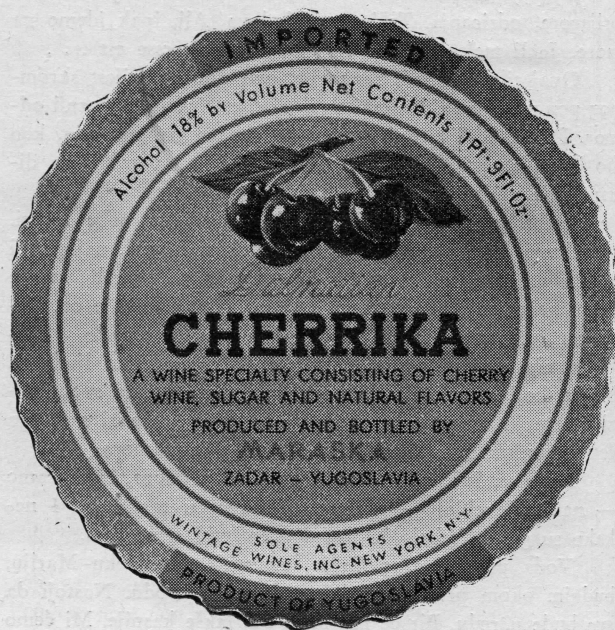
U međunarodnoj robnoj razmjeni općenito, a posebno u prometu s dalekim prekomorskim zemljama, prvi i najuspješniji poslovi — u bilo kojoj privrednoj grani — realiziraju se najlakše i najekonomičnije u lučkim gradovima i to naročito u onim lučkim centrima koji uživaju status slobodne luke ili pak tamo gdje postoje slobodne zone.

To je od osobitog značaja za proizvode luksuznog karaktera, koji su manje ili više u skoro svim uvozničkim zemljama opterećeni visokim carinama i raznim taksama fiskalnog ili prohibitivnog karaktera.

I u razvoju izvoza zadarskih likera, koji se proizvode već nekoliko stoljeća a intenzivnije izvoze u prekomorske zemlje počam od 1779. godine, upravo zbog postojanja pomenutih okolnosti na međunarodnim tržištima zapaža se približno ista slika.

Renomirani zadarski likeri — sadašnji proizvodi tvornice MARASKA (prvenstveno Maraschino, kao tradicionalni izvozni proizvod, te Cherry Brandy, Kirsch Extra

Dry i drugi), koji se proizvode na bazi aromatične dalmatinske višnje, sve više osvajaju svjetska tržišta; zahvaljujući, pored ostalog, baš onim poslovima koji se u prekomorskim zemljama ponajprije uspostave u lučkim gradovima.

To je i razumljivo, ako se ima u vidu činjenica, da je pomorski transport relativno vrlo jeftin u odnosu na željeznički ili auto-saobraćaj po unutrašnjosti.

Nadalje, kao što je poznato, u trgovačkom pogledu lučki gradovi uživaju veliku prednost u odnosu na privredne i trgovačke centre u unutrašnjosti, jer u mnogim lučkim gradovima postoje posebne slobodne zone sa tzv. slobodnim carinskim skladištima, u kojima se — bez plaćanja carinskih taksa i raznih drugih nameta — mogu obavljati sve manipulacije robom i izvršavati najraznovrsnije trgovačke transakcije, koje se često puta ne mogu tako uspješno i ekspeditivno realizirati niti u većim trgovačkim centrima u unutrašnjosti.

Tako su se u lučkim gradovima dalekih prekomorskih zemalja postepeno razvijali značajni uvoznički odnosno potrošački centri zadarskog Maraschino likera, koji se danas već eksportira u skoro sve krajeve svijeta (u preko trideset zemalja), ali još uvijek — kao i prije nekoliko stoljeća — ponajviše u prekomorske zemlje, a i u prekomorskim zemljama najvažniji potrošački centri ne na-

laze se u unutrašnjosti tih zemalja, već upravo u lučkim gradovima.

Zbog toga, što troškovi pomorskog transporta za zadarske likere (koji se izvoze iz riječke ili tršćanske luke, a ponekad i iz Đenove) dostižu 10—20 posto u prosjeku, a u mnogo slučajeva i do 40 posto od vrijednosti robe FOB Rijeka, to je i razumljivo, da bi se željezničkim ili auto transportom po unutrašnjosti ovi troškovi — i na mnogo kraćim relacijama — toliko povisili, da bi to predstavljalo ozbiljnu kočnicu u plasmanu likera — tog tipičnog luksuznog proizvoda) koji je, kao što rekosmo, opterećen i vrlo visokim uvoznim carinama: u pojedinim zemljama i do 200 posto ad valorem).

U takvim uslovima rada na međunarodnim tržištima, lučki gradovi postaju neobično važni uvoznički i potrošački centri zadarskih likera. Importni potencijal, da tako kažemo, postaje u lučkim gradovima utoliko veći, što pojedine kompanije — tzv. ship-chandlers ili snabdjevači brodova, u velikim lukama, uvažaju likere — kao i ostale proizvode za potrebe brodova i njihove posade — bez plaćanja visokih importnih carina. Za ilustraciju, ovdje možemo naglasiti, da je tvornica »MARASKA« — usprkos snažne konkurencije i propagandne aktivnosti italijanskih producenata Maraschino likera (Luxardo, Drioli i Vlahov) — uspjela plasirati zadarski Maraschino i Cherry Brandy, posredstvom jedne kompanije u Đenovi, za potrebe inostranih brodova u italijanskim lukama Đenova, Venecija, Bari i Napoli.

MARASCHINO

Established AWARDED 1884 BRNO VIENNE 1887 PHO in 1821.

ALCOHOL BY VOLUME 32%

CONTENTS 0.58 LITRE

Produced and bottled by

MARASKA

ZADAR

Мараскино ликер
производите из ча
стого дистиллату
Далматинской вишни

Le Marasquin est un
liqueur produit de
pure distillation de la
cerise dalmatique

The Maraschino is a
liqueur produced by
pure distillation of
the Dalmatian cherry

Maraschino je liker
koga se proizvodi iz
čistog destilata dal-
matinske višnje

PRODUCE OF YUGOSLAVIA

To je samo jedan dokaz više, da su zadržski likeri — proizvodi tvornice »MARASKA« — uistinu kvalitetni i renomirani produkti svjetskog glasa.

Među najstarije lučke potrošačke centre zadržskog Maraschino likera treba ubrojiti: London, Amsterdam, Antwerpen, Altona (Hamburg), Porto, Napoli, Trieste.

I danas se zadržski likeri izvoze ponajviše u prekomorske lučke gradove, među kojima su najvažniji slijedeći:

- London, Amsterdam, Rotterdam, Hamburg, Copenhagen, Stockholm, Goeteborg, Oslo, Helsinki, Marseille, Genova, Bari, Napoli,
- Beyrouth, Alexandria,
- Matadi (Congo Belge), Durban (South African Union), Dar es Salaam (Tanganyka), Tanger,
- Wellington (New Zealand),
- Habana (Cuba),
- Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Asuncion (Via Buenos Aires), Punta Arenas (Chile), Arica,
- New York, Miami (Florida), Chicago (Via Great Lakes), San Francisco i Los Angeles (California) i mnoge druge.

Naši iseljenici u prekomorskim zemljama — redovni kupci zadržskih likera.

Naši iseljenici — ekonomski emigranti bivše Jugoslavije, koji danas žive u najudaljenijim krajevima svijeta, a ponajviše u S.A.D. i zemljama Latinske Amerike, redovni su kupci kvalitetnih proizvoda iz svoje stare domovine.

Svojim kupnjama, iako malenim, čine ipak korisnu propagandu zadržskoj tvornici Maraski, a time ujedno i našoj zemlji. To je besplatna i vrlo efikasna propaganda, koju naši iseljenici čine, ne samo zbog ponosa na svoju staru domovinu ili svoj rodni kraj (budući da su to većinom ljudi iz dalmatinskih krajeva, u kojima se kultivira višnja maraska), već i zbog toga, što je originalni zadržski Maraschino — zahvaljujući izvanrednim kvalitetnim osobinama i tradiciji u izvozu — već odavna postigao internacionalnu reputaciju u pravom smislu riječi.

Među redovne kupce zadržskih likera moramo svakako spomenuti naše iseljenike u S.A.D., naročito u državi California — u gradovima Los Angeles i San Francisco, zatim u Čileu (Punta Arenas, na krajnjem rtu najjužnijeg dijela države), Urugvaju (Montevideo), Južnoafričkoj Uniji, Novom Zelandu i još mnogim drugim zemljama.

Maraska likeri plove danas po svim morima svijeta — od pacifičkih obala Sjeverne i Južne Amerike, preko atlantskih luka Starog i Novog svijeta, južnoafričkih i baltičkih voda, pa sve na istok preko Indijskog oceana do Australije i Novog Zelanda.

